

lig, og i saa Henseende har man ingen Betænkelse yttret; thi nu er det som bekendt Sogneforstanderskaberne paa Landet og Skolekommissionen i Kjøbstæderne overladt at afgjøre, om Børnene skulle tvinges til at gaae i Skole eller ikke. I Kjøbenhavn har man gjort den Distinction, at til at holde Skole skal man have en Ret; men derimod har man Lov til at læse med Børn, saa meget man vil, og dette Genfyn har maaskee gjort sig gjældende ved at faae denne Bestemmelse ind i Loven, at man ikke skulde sige: „I skulle søge Bevilling til at holde Skole“, hvilket synes at være en Urimelighed, naar Forældre faae Lov til selv at undervise deres Børn. — Man kan jo ikke controllere det. — Dernæst har den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds yttret, at efter hans Erfaring bestaaer Underviisningen i saadanne smaa Skoler i Almindelighed alene i Udenadslæsning af Luthers Katechismus og Valles Lærebog, hvorpaa der anvendes den meste Tid. — Det forekommer mig ogsaa, at denne Indvending tager sig underligt ud ligeoverfor den factiske Tilstand, hvor man endnu holder paa, at Børnene skulle kunne en bestemt Lærebog; det er jo befalet, og der er ikke det fjerneste Spor til, at man vil løse denne Tvang. Naar man nu ikke desto mindre anvender det som et Argument mod disse Skoler, at de bruge de Bøger, som de tvinges til at lære i de andre Skoler, er dette mig rigtignok ubegribeligt. — Det var disse Bemærkninger, jeg vilde gjøre.

B. Nørgaard: Det er kun en ganske kort Bemærkning, jeg skal tillade mig, i Anledning af, hvad der er blevet yttret af den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad). Han udtalte nemlig, at, dersom det af mig stillede Forslag om de 40 Cubikfod Rum for ethvert Barn blev vedtaget, saa vilde Følgen deraf blive, at jeg ikke kunde udholde at opholde mig i en saadan Skole, selv endog i en meget kort Tid; jeg kan altsaa af disse Vittringer forklare mig, hvorfor den ærede Rigsdagsmand troer, at 90 Cubikfod Rum absolut skulle være nødvendige; men har den ærede Rigsdagsmand da saa lidt Kjendskab til de nuværende Landsbysskoler, at

han ikke veed, at de allerfleste af dem ikke indeholde mere Plads til hvert Barn end det af mig antydede, og dog gaaer det meget godt med Sundheden, saavel hos Læreren som Eleven. Vil det ærede Medlem besøge Jylland, vil han erfare, at, hvad jeg her har antydet, omtrent passer med Forholdet ved de fleste Almueskoler. Skolerne kunne forandres, men at Forholdet nu omtrent er saaledes, vil den ærede Rigsdagsmand neppe kunne modbevise. Og hvad jeg ved mit Forslag har søgt at forhindre, det er, at man ikke skulde nødsages til at ombygge saadanne Skoler, der passe til det Antal af Børn, der nu besøger dem, alene for at bygge. Iøvrigt skal jeg ved denne Leilighed tillade mig at bemærke, at, da der findes flere Bestemmelser i det foreliggende Lovudkast, som vist Mangen finder Betænkelse ved at gaae ind paa, vilde jeg finde det mindre heldigt, saafremt den ærede Minister, saavel som den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds vil holde saa fast paa deres egne Forslag i uforandret Stikkelse, at jeg, som virkelig ønsker Loven fremmet, derved skulde komme i den Nødvendighed at maatte stemme imod en Lov, jeg ellers gjerne vil bidrage Mit til kan nyde Fremme.

Bloch: Jeg har blot begjæret Ordet for at gjøre en lille Bemærkning ved det, der er udtalt af den ærede sidste Taler, angaaende Skolestuens Størrelse. Det kan være muligt, at 90 Cubikfod Rum for ethvert Barn kan synes temmeligt meget, men paa den anden Side er det vist, at 60 Fod bliver for lidt og 40 endnu mindre. Jeg skal søge at tydeliggjøre, hvad 90 Cubikfod Rum egentlig vil sige. Naar der nemlig er 4 Alen til Loftet, som er det Reglementerede, vil der blive $2^{13}/_{16}$ Alen for hvert Barn paa Gulvet, men derfra vil der dog gaae $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{3}$ Alen, fordi der i Skolestuen ogsaa skal være Plads for Læreren med hans Catheder, en Kaffelovn og en Gang; 60 Cubikfod ville kun udgjøre paa Gulvet for ethvert Barn $1\frac{7}{8}$ Alen, og, naar der derfra, af den samme Grund som før, afgaaer en Deel, saa bliver Pladsen kun 1 Al. bred og $\frac{5}{4}$ Al. i Længden, men man vil dog indsee, at det er temmeligt lidt. En Skolestue